

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור בתנאים מאישור הסדר כובל להסדר שצדדים לו

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ;

הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ; דש ניירות ערך והשקעות בע"מ

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"). עניינה של הבקשה - הסדר כובל, שצדדים לו הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "**הבנק הבינלאומי**"), הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (להלן: "**הפניקס**") ודש ניירות ערך והשקעות בע"מ (להלן: "**דש**").

במסגרת ההסדר מקימים הצדדים חברה משותפת, שמטרתה להגיש הצעה לחברת החשמל לישראל בע"מ (להלן: "**חברת החשמל**"), להשתתף בהליכי ההזמנה לבחירת חברה מנהלת לניהול קופת הגמל המרכזית של חברת החשמל, ולנהל את קופת הגמל האמורה.

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיוזגים, שוכנעתי, בכפוף לתנאים אותם ראיתי לנכון לקבוע, כי ההסדר אינו חל על חלק ניכר מהשוק, הכבילות שבו אינן פוגעות בגיעה של ממש בתחרות בשוק, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו.

מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

ב. ההסדר והכבילות הכלולות בו

חברת החשמל פרסמה ביוני 2003 מסמכי הזמנה להגשת הצעות לשם בחירת חברה מנהלת לקופת גמל מרכזית לקצבה של עובדי חברת החשמל וגמלאיה (להלן: "**ההזמנה**"), לאחר שהגיעה להסכמה בעניין זה עם ארגון עובדי חברת החשמל ועם המדינה. ההזמנה כללה שורה של תנאים מפורטים הנוגעים לזהות התאגיד שייבחר, ובכלל זה תנאים הנוגעים לזהות בעלי המניות של התאגיד.

על פי ההזמנה, נדרש כי ההון העצמי של החברה שתיבחר כחברה מנהלת, יוחזק כולו בידי בנקים, ו/או חברות ביטוח ו/או קופות גמל לקצבה, ו/או מנהלי קופות גמל לקצבה, ו/או מנהל תיקי השקעות, כאשר לפחות 60% מההון העצמי יוחזק בידי בנק אחד או יותר, יחד עם חברת ביטוח אחת או יותר.¹

¹ סעיף 4.3 ב. להזמנה.

על מנת לעמוד בדרישה זו, חברו הבנק הבינלאומי, חברת הביטוח - הפניקס ודש והקימו מיזם משותף שמטרתו להיבחר כמנהל קופת הגמל המרכזית לקצבה של עובדי חברת החשמל וגמלאיה, ולנהל את קופת הגמל.

עוד נדרש מהחברה המנהלת כי תעסוק אך ורק בניהול קופת הגמל של חברת החשמל² ובהתאם לכך קובע ההסכם שבין הצדדים להסדר הכובל כי ניהול קופת הגמל של חברת החשמל יהיה עסקו היחיד של המיזם המשותף.

בשלב זה הגישו הקבוצות לחברת החשמל את "מסמכי הכשירות". עדיין לא התחיל השלב השני במסגרתו מבקשת חברת החשמל הצעות קונקרטיות.

ג. השפעת ההסדר על התחרות

ככלל, נפקותו המרכזית של ההסדר היא על שוק ניהול קופות הגמל. בהתאם לנתוני אגף הפיקוח על הביטוח שוק ההון והחסכון, נמצא כי אף אחד מן הצדדים להסדר אינו נהנה ממעמד משמעותי בשוק זה, ונתח השוק המצרפי של הצדדים נופל מסך של 5%. בהתאם, החברה במיזם הנדון אינה צפויה להשפיע על חלק משמעותי משוק קופות הגמל.

יתר על כן, החברה במיזם המשותף הנדון כאן נחוצה לאור דרישות ההזמנה שפרסמה חברת החשמל. כך גם נחוצה ההתחייבות של המיזם המשותף לעסוק אך ורק בניהול קופת הגמל של חברת החשמל.

יודגש כי במסגרת הסכם היסוד שנחתם בין הצדדים להסדר הכובל קיים סעיף תחרות מפורש, הקובע כי בעלי המניות במיזם רשאים לעסוק בכל עסק, עבודה או פעילות, הגם אם אלה חופפים את פעילותו של המיזם המשותף.³

ד. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרם

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ח' אדר, תשס"ד

1 מרץ, 2004

² סעיף 5.5 להסכם שירותי הניהול אשר צורף כנספח ג' להזמנה.

³ סעיף 13.2 להסכם היסוד.